

رسانه الگویی برای همه

امروزه در گستره جهانی شاید نتوان هیچ عامل برانگیزاننده‌ای را به اندازه رسانه‌ها پویا و رسا دانست. برد و تأثیر رسانه‌ها، به ویژه رسانه‌های دیداری - شنیداری، آن چنان سریع و فراگیر است که با هیچ محرک و عامل دیگری قابل مقایسه نیست. رسانه‌ها با برانگیزانندگی مختص خود می‌توانند در جهت‌دهی و فراتر از آن در شکل‌گیری هویت‌های فردی و اجتماعی انسان‌ها نقش کاملاً به‌سزا و برجسته‌ای ایفا کنند. در دوران معاصر، آحاد انسانی، لحظه به لحظه، خواسته یا ناخواسته، در اغلب شرایط و موقعیت‌ها و در اکثر ساحات‌ها و جنبه‌های زندگی فردی و جمعی خود، از طرز سخن گفتن تا لباس پوشیدن، از مهندسی منزل تا تهیه و تدارک لوازم آن، از ابراز احساسات ویژه تا تظاهر به رفتارهای خاص، از رسانه‌ها الگو و رنگ و رو می‌پذیرند. رادیو، تلویزیون، ماهواره و اینترنت زمانی مهمان‌های سرزده و ناخوانده خانواده‌ها به شمار می‌رفتند، اما امروزه دیگر صاحب اختیار خانه و خانواده‌ها گردیده‌اند که به جای سرپرست خانوار و اعضای خانواده تصمیم می‌گیرند و برای چگونگی زیستن طرح و برنامه می‌ریزند. در بسیاری از موارد، رسانه‌ها آن چنان بر اوضاع مستولی شده‌اند که فرصت هر نوع تدبیر و تقدیر معیشت را از شخص سلب کرده و ذهن و روان او را کاملاً در چنبره عزم و رسایی خود قرار داده‌اند. در چنین شرایطی، موقعیت نخست جهانی از آن کسی است که بتواند حرف اول را بزند و کسی یارای چنین مقامی است که بتواند در چند و چون فناوری اطلاعات و ارتباطات بر تمامی بنگاه‌ها و نهادهای اطلاع‌رسانی پیشی بگیرد. با این بیان، آیا قدرتی فراتر از قدرت رسانه‌ها می‌توان سراغ داشت؟ بدیهی است در شرایط مزبور به حسب ظاهر، حکومتی جایگاه ابر قدرت جهانی را احراز خواهد کرد که، علاوه بر ابر قدرت بودن در حوزه‌های اقتصادی، نظامی و سیاسی، در حوزه اطلاع‌رسانی نیز قدرت برتر به حساب آید. بدین ترتیب، موقعیت ایجاد می‌کند نبرد میان قدرت‌ها، بر سر تصاحب و تملک فناوری اطلاعات و اقدام سریع به منظور بهره‌وری لازم و کافی از رسانه باشد. در جریان احراز این موقعیت، توجه به نسل جوان و تغییر ذائقه و تصرف در احساسات جوانان از هر نظر مهم و برجسته می‌نماید. از این رو، جوانان از اهداف عمده رسانه‌ها به شمار می‌روند و به همین دلیل همواره در تیررس امواج فشرده و متراکم و مؤثر رسانه‌ها قرار دارند. از آن‌جا که نقش‌پذیری جوانان از طریق رسانه‌ها به مراتب بیش از نقش‌پذیری سایر گروه‌های سنی است، هویت‌یابی و هویت‌پذیری آنان از این طریق سریع‌تر صورت می‌گیرد.

با توجه به این قابلیت‌ها، ظرفیت‌ها و آمادگی‌های جاری است که استعمارگران جهانی این بار برخلاف گذشته به شیوه استعمار فرانو می‌کوشند از فناوری اطلاعات در روابط بین‌الملل به عنوان حربه‌ای کارآمد برای تصرف اندیشه‌ها و جان‌مایه‌های وجودی جوانان و در تکاپوی استعمار نسل‌ها و عصرها بهره‌بردار می‌کنند. با عنایت به حساسیت زاید الوصف مسأله، یاری‌گران فرهنگ پویا در این شماره از نشریه قلم‌ها و خامه‌های اندیشه را به هم گره زده‌اند، ضمن هشدارهای جدی، تا از داد و ستد افکار و اندیشه‌ها به راهکارهای مناسب بهره‌برداری شایسته از رسانه‌ها در راستای تحقق بخشیدن و جهت‌دادن به هویت‌های اصیل نسل جوان مسلمان دست یابند. باشد تا با برنامه‌ریزی‌های صحیح و دقیق از راه رسانه‌ها و به وسیله آن‌ها دین، اخلاق، علم، فضیلت و معنویت بر جان و روان جوانان سایه افکند و پناهگاه امن و امان آنان گردد.

مدیر مسؤول

